

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Titvlvs XIII. De Ordinatis Ab Episcopo, Qvi Episcopatvi Renvntiavit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

possint, sed neque publicè accedentem repellere: opus est, vt ad Superiorem res deferatur, vid. ad Metropolitanum aut Papam; si agatur de consecratione Episcopi non idonei; vel ad Episcopum, si agatur de matrimonio diocesani occulto impedimento laborantis; iuxta c. vlt. de clandest. desponsat. & docui lib. 3. tr. 3. p. 2. c. 4. n. 10.

QUÆRUNT hic DD. Quid agendum sit Archidiacono, si occultum defectum nouerit eius, quem Episcopo præsentare debet. Respondet. Si nec priuata monitione, neque delatione ad Superiorem quippiam se profecturum videat, quia ipsi fides non habebitur;

cùm crimen ostendere non possit. Tunc operam dare debet, si sine suspitione aut infamatione possit, vt officium præsentandi ea vice declinet. Sin autem declinare non possit, dicat verba illa, quæ secundùm præscriptum Pontificalis dici solent. Neque enim mentitur, aut contra conscientiam loquitur; cum ea verba proferat vt persona publica, seu in persona Ecclesiæ: quo sensu verum dicit, si defectus occultus mansit, & in præcedente examine aut inquisitione non proditus. Ita docent Innocent. Ioan. Andr. n. 10. Anton. Butrio in fine c.

TITVLVS XIII. DE ORDINATIS AB EPISCOPO, QVI EPISCOPATVI RENVN- TIAVIT.

CAPITVLVM I.

Requisiuit.

PARAPHRASIS.

X Alexandro III. quæsiuit Toletanus Archiepiscopus de Clericis, qui ab Antecessore suo, postquam is Episcopatu renuntiauit, ordinati sunt, vtrum in susceptis ordinibus ministrare possint. Respondet Papa, esse distinguendum: Vel enim loco tantum renuntiauit, & non dignitati, vel loco simul, & dignitati. In primo casu ius habet ordines conferendi, sicut antea, si ab aliquo Episcopo rogatus sit, vt subditos suos ordinet. In secundo autem casu refert, vtrum sacros, vel minores ordines contulerit. Si enim aliquis à tali Episcopo ordines tantum minores,

seu vsque ad Subdiaconatum (exclusiue) acceperit, nullam suspensionem vel inhabilitatem contrahit: quandoquidem ij ordines quandoque etiam à non Episcopis (v. g. ab Abbatibus) conferuntur. Sin autem sacros ordines à tali Episcopo, & quidem scienter acceperit, executione ordinum priuatus esse debet. Sin autem ob ignorantiam, tum, nisi crassa vel supina fuerit ignorantia, proprius Episcopus cum eo dispensare potest,

SVMMARIVM.

1. Episcopus renuncians non tantum loco, sed etiam episcopali dignitati, actus episcopales, saltem ei proprios, exercere non potest.
2. Episcopus inhabilis ad ordines legitime conferendos, non reddit eos, quos ordinat, habiles ad executionem legitimam Ordinum ita susceptorum.
3. Inhabilitas ista non est proprie censura

TIT 2

suspen-

suspensionis, sed potius quadam irregularitas, qua tolli debet per dispensationem Papae, si ea contracta sit per culpam mortalem notoriam; Episcopi autem, si per ignorantiam inculpata, aut saltem non crassam, Ordinem sacrum Clericus ita acceperit.

4. *Episcopus regimini tantum, & non etiam dignitati renuntians, si alicui absque licentia ordinarij Episcopi Ordinem sacrum conferat, ordinatus ordinis suscepti executione priuatus est; potest tamen cum eo Ordinarius dispensare.*

NOTANDVM I. Episcopus interdum renuntiat loco tantum, id est, officio & administrationi Episcopali; retinens tamen dignitatem, quam habet ex consecratione, ut possit actus Pontificales exercere. Interdum verò renuntiat tum loco, tum dignitati. Quo casu actus Episcopales exercere non potest, saltem eos, qui Episcopali dignitati ita proprij sunt, ut ab inferioribus sacerdotibus conferri non soleant. At verò facultati ordines minores conferendi, calices, & paramenta sacra benedicendi &c. non censetur renuntiasse Episcopus, cum Episcopali dignitati renuntiauit: quòd quidem tales actus etiam à non Episcopis interdum exercentur, & renuntiatio strictè interpretationis esse debet. Semper tamen requiritur licentia Episcopi proprij, ut Dioecelani eius etiam in minoribus ordinentur ab Episcopo, qui Episcopatum renuntiauit, ut bene Host. notauit hoc tit. §. Quid iuris. Vide quæ dicta sunt in c. quod translationem, 11: de renunt.

NOTANDVM II. Si Episcopus habilis non sit ad ordines legitime conferendos, non efficit eos, quos ordinat habiles, ad usum seu executionem legitimam ordinum ita susceptorum. Non enim plus aliquis dare solet, quam in potentia habet: Episcopus autem, qui ordini ac dignitati Episcopali renuntiauit, vel qui excommunicatus vel suspensus, itemque denuntiatus est, &c. is characterem quidem Episcopalem habet, sed potestatem ordines legitime conferendi non habet: Ergo sequitur, quòd characterem quidem ordinis

conferat, ita ut ordine suscepto valide uti possint; potestatem autem legitime exequendi non conferat.

NOTANDVM III. Inhabilitas ista non est proprie suspensionis censura; sed potius irregularitas quædam; cum etiam absque culpa, & cum inuincibili ignorantia contrahi possit. Quamobrem non per absolutionem, sed per dispensationem tolli debet: quamuis cum discrimine. Si enim scièter quis, vel per culpam mortalem, ordinem sacrum acceperit ab Episcopo, qui tam regimè, quam ordini & dignitati Episcopali renuntiauit, tunc dispensatio Sum. Pontifici reseruatur; quod spectato iure nouo, Trident. sess. 24. c. 6. de reformat. intelligitur, si facinus notorium sit. Sin autem per ignorantiam inculpata, aut saltem non crassam, ordinem sacrum Clericus ita acceperit, Episcopus cum eo dispensare potest.

QVÆRES. Quid si Episcopus, qui regimini tantum, non dignitati renuntiauit, sacrum ordinem alicui conferat, absque ordinarij Episcopi licentia? Respondeo, cum Suarez de censur. disp. 31. sect. 1. suspens. 1. Ordinatos ordinis suscepti executione priuatos esse, non quia ordinati sunt ab Episcopo, qui renuntiauit; sed quia ab alieno sine proprij Episcopi licentia ordinem acceperunt. Veruntamen in hoc casu Episcopo ordinario absolutè conceditur dispensandi facultas, Trident. sess. 23. c. 8. de reformat. & dixi supra in c. tit. q. de tempor. ordinat. in 6.

CAPITVLVM II.

Cum Clericis.

SVMMARIVM.

1. *Cum Clerico, qui ab Episcopo excommunicato per ignorantiam ordinatus est, potest Episcopus proprius dispensare.*
2. *Clericus graui metu adactus, ut ab Episcopo, qui renuntiauit episcopali dignitati, excommunicato, suspensio, & simonia coeog, denunciato, ordines accipiat, inhabilitatem ad Ordines, & quandam quasi irregularitatem contrahit.*

Si Cle.

SI Clericus ab Episcopo excommunicato per ignorantiam ordinatus fuerit, Episcopus proprius cum eo dispensare potest. Hinc autem per sensum contrarium colligitur, si Clericus scienter vel per ignorantiam crassam, ab excommunicato ordinem acceperit, Episcopum dispensare non posse, ut in susceptis ordinibus ministret, aut ad altiores ascendat. Consentit c. ordinationes, 5. causa 9. q. 1.

Ratio est: Quia excommunicatus non habet potestatem legitimam ordines conferendi: ergo qui ab eo ordinantur, non recipiunt ius exercendi ordines legitime, sicuti prius exercitatus sum, argum. c. quod autem 5. de iure patron. Pro non dato habetur, quod datur ab eo, qui de iure dari non potest. Et habet hæc ratio locum in Episcopis hæreticis, schismaticis, aliisque excommunicatis; item in depositis, ab ordine suspensis, interdictis, denique & in simoniacis, c. si quis à simoniacis, 108. causa 1. q. 1. Cæterum post Extrauag. Concil. Constantiens. Ad euitanda, necesse est, Episcopum ob cri-

men vel censuram denunciari tanquam vitandum, aut notorium clerici percussorem esse, ut ordinatio eius legitimum exercitium ordinantis non conferat, sicuti bene docet Syl. ver. interdictum, q. 7.

QUÆRITUR: Si quis grati metu adigatur, ut ab Episcopo, qui Episcopali dignitati renuntiavit, vel ab excommunicato, suspensio, simoniaco, eoque denunciato, ordines accipiat, utrum dictam inhabilitatem ad Ordines, ac veluti quandam irregularitatem contrahat. Negat Nauar. c. 27. n. 241. Syl. lo. cit. Sairus in thesauro lib. 4. c. 14. n. 5. Sed contrarium est tenendum cum Maiolo lib. 4. de irregul. c. 22. Suarez. de censur. disp. 31. s. 1. n. 63. Quia hæc inhabilitas non incurritur ob culpam ordinati, (à qua metus grauis excusare potest, si non in Religionis, aut Ecclesiasticæ potestatis contemptum incutiatur, uti dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 1. c. 5. in fine) sed ob indignitatem malè ordinantis: Maior autem est ordinationis peruersitas, si etiam vis iniusta ordinatoris accesserit.

TITVLVS XIV. DE ÆTATE, ET QUALITATE, ET ORDINE PRÆFICIENDORVM.

Enus tit. est, Quanam ætate, vitæ ac moribus, & quo ordine clericali debeant esse præditi, qui ad prælaturas, aliæque Ecclesiastica beneficia promouentur. Nam Pontifici propositum est agere de sacra ordinatione: Clerici autem eo fine ordinantur, ut ad Ecclesiastica ministeria instituantur. Igitur de eorum ætate, & alijs qualitibus agendum est.

CAPITVLVM I.

Ut Abbates.

PARAPHRASIS.

Abbates, Præpositi, & Decani, qui Presbyteri non sunt, fiant: Et qui Archidiaconi-

tum obtinet, Diaconus; qui Archipresbyteratum obtinet, presbyter ordinetur: Sin nolit, dimittere debet dignitatem, seu beneficium suum: Imò etiam si iustà causà impediatur, quò minus ordinari possit.

SVMMARIVM.

Sub pœna priuationis beneficij debent beneficiari suscipere Ordines, quos beneficia requirunt, etiam si iustà causà impediti sint, modo impedimentum sit perpetuum, seu diu duraturum.

NOTANDVM I. Quædam sunt dignitates, ac beneficia Ecclesiastica, quibus ipso iure annexus est sacer ordo, seu potius

Tit. 4. obligat